

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **39761** (13) **U**
(51) МПК (2009)
H05K 10/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕХНІЧНОГО РЕСУРСУ ЕЛЕМЕНТІВ УСТАТКУВАННЯ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ ТА КЕРУВАННЯ

1

2

(21) u200812044

(22) 10.10.2008

(24) 10.03.2009

(46) 10.03.2009, Бюл.№ 5, 2009 р.

(72) МАЛОВИК КОСТЯНТИН МИКОЛАЙОВИЧ, UA,
ЮДІН АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ, UA

(73) СЕВАСТОПОЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА ПРОМИС-
ЛОВОСТІ, UA

(57) Спосіб прогнозування технічного ресурсу
елементів устаткування систем контролю та керу-
вання, який полягає в тому, що зміни характерис-
тик надійності елементів устаткування систем кон-

тролю та керування визначають за щільністю
розподілу, використовуючи квантильні межі, який
відрізняється тим, що використовують джерела
критичних впливаючих дій та встановлені вибірки
елементів з заданим набором характеристик,
впливають на елемент контрольними сигналами
та у фіксовані моменти часу за щільністю розподі-
лу, використовуючи нормовані квантильні межі,
оцінюють вірогідності, що характеризують прояв
тенденції до параметричних відмов, а контроль-
ним сигналом є зміна параметра комплектуючого
елемента, виявленого у визначальній залежності
від внутрішніх або зовнішніх впливаючих дій.

Корисна модель належить до контрольної-
діагностичної та випробувально-дослідницької
техніки та може бути використана при випробу-
ваннях, дослідженнях характеристик надійності
елементів устаткування систем контролю та керу-
вання.

Відомий спосіб оцінювання характеристик
надійності що забезпечує прогнозування
технічного ресурсу на основі даних про відмови
[1].

Недоліками існуючого способу є:

неможливість безпосереднього спостереження
та аналізу зміни характеристик надійності протя-
гом часу контролю;

недостатня точність оцінювання характеристик
надійності як наслідок нестационарності процесу
зміни характеристик надійності, неоднорідності та
недостатності інформації про Характеристики
надійності елементів устаткування систем контро-
лю та керування;

необхідність збору та обробки великої
кількості статистичної інформації, що вимагає
значних тимчасових і матеріально-технічних вит-
рат.

Суттю корисної моделі, що заявляється, є
підвищення достовірності і розширення
діагностичних можливостей при скороченні енер-
го- та часових витрат при прогнозуванні технічного

ресурсу елементів устаткування систем контролю
та керування.

Технічна задача вирішується за рахунок того,
що вибирають нормовані квантильні межі $[\Delta_{0,95}(t)$
та $\Delta_{0,05}(t)]$ і використовуючи контрольні сигнали, за
допомогою щільності розподілу при оцінюванні
працездатності та довговічності (φ_p та φ_d
відповідно), у фіксовані моменти часу (t_{pi} або t_{di})
оцінюють вірогідність, що характеризує прояв
тенденції до параметричних відмов (P_p та P_d
відповідно). Контрольним сигналом в даному ви-
падку є зміна параметра комплектуючого еlemen-
ту виявленого у визначальній залежності від
внутрішніх або зовнішніх впливаючих дій.

На фіг. 1 представлена графічна ілюстрація
пропонованого способу, де:

XN - характеристика надійності;

XN_{гp} - граничне значення характеристики
надійності;

$\Delta_{0,95}(t)$ - 95 % квантиль нормального
розподілу;

$\Delta_{0,05}(t)$ - 5 % квантиль нормального розподілу;

t_{min} , t_{max} - точки перетину 5 % та 95 %- ного
квантилів нормального розподілу з лінією гранич-
ного значення характеристики надійності (діапазон
часу в якому очікується настання параметричних
відмов);

t_{pi} - час контролю працездатності;

t_{di} - час кошулю довговічності;

(13) **U**

(11) **39761**

(19) **UA**

